

Warszawa, 12 kwietnia 2024 r.
KL/205/53/ET/2024

Pan
Dariusz Standerski
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Cyfryzacji

Szanowny Panie Ministrze,

W związku z zaproszeniem do konsultacji projektu ustawy o zmianie ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną oraz niektórych innych ustaw, Konfederacja Lewiatan przesyła uwagi do niniejszego tekstu.

Z poważaniem

Maciej Witucki
Prezydent Konfederacji Lewiatan

Załącznik: Stanowisko Konfederacji Lewiatan do projektu ustawy o zmianie ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną oraz niektórych innych ustaw

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

Stanowisko Konfederacji Lewiatan do projektu ustawy o zmianie ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną oraz niektórych innych ustaw

1. Właściwe organy - niejasne przepisy dot. zakresu spraw – art. 22a ustawy o zmianie uśude

Zgodnie z wcześniej przedstawianymi przez ustawodawcę założeniami do projektu ustawy, w art. 22a ust. 1 i 2 jako właściwe organy ustanowiono Prezesa UOKiK i Prezesa UKE wraz ze wskazaniem w art. 22b, że Koordynatorem do spraw usług cyfrowych jest Prezes UKE. Z niepokojem jednak odnotowujemy bardzo ogólne i lakoniczne przypisanie zakresu spraw do obydwu tych organów, które w naszej ocenie może powodować wśród uczestników rynku niejasności interpretacyjne i niepewność prawa, jak też spory kompetencyjne pomiędzy właściwymi organami. **Wiele podmiotów zabierających głos w procesie konsultacji założeń do projektu ustawy wskazywało na konieczność wyraźnego doprecyzowania zakresu spraw, za które odpowiadać będzie Prezes UKE jako koordynator usług cyfrowych oraz spraw podlegających Prezesowi UOKiK.**

Zryczałtowane i niedookreślone wskazania właściwości i kompetencji Prezesa UOKiK uznać należy za wchodzące w konflikt z zasadami tworzenia prawa wynikającymi z art. 2 i 7 Konstytucji RP. W oparciu o te przepisy Trybunał Konstytucyjny wielokrotnie wskazywał, że „stosownie do art. 7 Konstytucji, organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Oznacza to m.in. że kompetencje organów władzy publicznej powinny zostać jednoznacznie i precyzyjnie określone w przepisach prawa, wszelkie działania tych organów powinny mieć podstawę w takich przepisach, a – w razie wątpliwości interpretacyjnych – kompetencji organów władzy publicznej nie można domniemywać” (Wyrok TK z 14 czerwca 2006 r., K 53/05). W szczególności Trybunał Konstytucyjny wywodzi z art. 2 Konstytucji i wynikającej z niej zasady państwa prawnego obowiązek poprawnej legislacji w zakresie dotyczącym kompetencji organów państwa, realizujących prawem określone funkcje, (...) Starannej realizacji dyrektyw wynikających z zasad przyzwoitej legislacji należy wymagać od ustawodawcy zwykłego zwłaszcza przy reglamentacji prawnej tych sfer, które zostały uznane za szczególnie newralgiczne przez samego ustrojodawcę (wyroki z TK: 7 stycznia 2004 r., K 14/03 i 21 kwietnia 2009 r., K 50/07).

Widać więc wyraźnie, że określenie „oraz innych spraw dotyczących ochrony konsumentów określonych w rozporządzeniu 2022/2065” jako wskazanie zakresu właściwości

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

i kompetencji Prezesa UOKiK nie spełnia tego standardu konstytucyjnego. Nie jest jasne w jakim zakresie Prezes UOKiK może działać i prowadzić postępowania, co rzutować będzie na wątpliwości co do niemal każdego z postępowań prowadzonego przez ten organ. Co więcej, tego rodzaju niedookreślone wskazania właściwości i kompetencji organu narusza zasady techniki prawodawczej, w szczególności § 156 ust. 3 ZTP, zgodnie z którym w sytuacji, gdy odesłanie służy przede wszystkim zapewnieniu spójności regulowanych w danym akcie instytucji prawnych, w przepisie odsyłającym wskazuje się zakres spraw, dla których następuje odesłanie, oraz jednoznacznie wskazuje się przepis lub przepisy prawne, do których się odsyła. Projektodawca w opiniowanym art. 22a ust. 1 pkt 1 ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną w sposób ewidentny nie wypełnił tych wymogów.

Ponadto, postulat ten wynika również z art. 49 Aktu o Usługach Cyfrowych (dalej jako AUC): „W przypadku gdy państwo członkowskie oprócz koordynatora ds. usług cyfrowych wyznaczy co najmniej jeden właściwy organ, wówczas państwo to zapewnia, aby odpowiednie zadania tych organów i koordynatora ds. usług cyfrowych były jasno zdefiniowane oraz aby te organy i koordynator ściśle i skutecznie współpracowali ze sobą podczas wykonywania swoich zadań.” (podkreślenie własne).

Co prawda art. 22a ust.1 przypisuje do Prezesa UOKiK sprawy, o których mowa w rozdziale III w sekcji 4 rozporządzenia 2022/2065 („Dodatkowe przepisy dotyczące dostawców platform internetowych umożliwiających konsumentom zawieranie z przedsiębiorcami umów zawieranych na odległość”), ale dalej zawiera niejasne odniesienie do „innych spraw dotyczących ochrony konsumentów określonych w rozporządzeniu 2022/2065”. Następnie art.22a ust.2, określa że Prezesowi UKE podlega zakres spraw określonych w rozporządzeniu 2022/2065, innych niż wskazane w pkt 1.

Mimo, że formalnie proponowany tekst przypisuje zakresy spraw do Prezesa UKE i Prezesa UOKiK, w praktyce takie sformułowanie przepisów niewiele wyjaśnia. Zgodnie z art.22 ust.1 kodeksu cywilnego „Za konsumenta uważa się osobę fizyczną dokonującą z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową”. W kontekście nowelizowanej ustawy można zatem przyjąć, że każdy odbiorca usług pośrednich spełniający przesłanki z tej definicji jest konsumentem. Czy to oznacza, że wszystkie sprawy związane nawet pośrednio z naruszeniami praw użytkowników usług pośrednich będą podlegały Prezesowi UOKiK? Biorąc pod uwagę, że określenie „sprawy dotyczące ochrony konsumentów” jest bardzo szerokie i ogólne, trudno jednoznacznie odpowiedzieć na to pytanie na podstawie treści projektu. Na przykład, wydawałoby się, że

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

kontroli Prezesa UKE podlega spełnienie przez dostawców usług pośrednich, którzy nie mają siedziby w Unii Europejskiej, obowiązku wyznaczenia punktu kontaktowego dla organów państw członkowskich, Komisji i Rady Usług Cyfrowych (art. 11 AUC) oraz publikowania informacji o ustanowionym przedstawicielu prawnym (art. 13 AUC). Co jednak w przypadku, gdy taki dostawca nie spełnia tego obowiązku, przez co uniemożliwia Prezesowi UOKiK kontakt z dostawcą w temacie jakiegoś zgłoszenia naruszenia praw konsumenta będącego odbiorcą usługi, które wpłynęło do Prezesa UOKiK? Zgodnie z art. 22zc projektu, właściwy organ wszczyna z urzędu postępowanie w sprawie naruszenia obowiązków wynikających z rozporządzenia 2022/2065. Czy wówczas właściwym organem do wszczęcia postępowania i ew. nałożenia kary będzie Prezes UKE, czy prezes UOKiK?

Ponadto, zwracamy się również o potwierdzenie, że do kompetencji Prezesa UOKiK należą obowiązki związane z art. 30 (identyfikacja przedsiębiorców i compliance by design - art. 31 AUC) oraz z prawem do informacji (art. 32 AUC).

Takich obszarów wątpliwości interpretacyjnych, które rodzić będą proponowane przepisy jest więcej, dlatego **postulujemy o przypisanie zakresów kompetencyjnych obydwu organów właściwych do poszczególnych przepisów AUC.**

2. Certyfikacja podmiotów do spraw pozasądowego rozstrzygnięcia sporów - art. 22h ust. 7 oraz art. 22k ustawy o zmianie uśude

Zgodnie z art. 22h ust. 4 pkt 1 we wniosku o certyfikację organu pozasądowego rozstrzygnięcia sporów należy wskazać „nazwę albo imię i nazwisko podmiotu ubiegającego się o certyfikację”. Takie brzmienie sugeruje, że projektodawcy dopuszczają możliwość certyfikowania osoby fizycznej. Kierunek wyznaczony w AUC wydaje się jednak inny, gdyż z art. 21 ust. 3 lit. c wynika, że podmiot certyfikowany ma członków (nie jest to więc osoba fizyczna). Podobny wniosek można wyciągnąć z motywu 59, w którym wskazano, że: „Niezależność pozasądowych organów rozstrzygnięcia sporów należy zapewnić również na poziomie osób fizycznych odpowiedzialnych za rozstrzygnięcie sporów, w tym za pomocą zasad dotyczących konfliktu interesów”. Zasadnym wydaje się więc takie przeformułowanie przepisów, by wynikało z nich jednoznacznie, że podmiotem certyfikowanym może być jednostka organizacyjna, a nie osoba fizyczna.

Ponadto, wątpliwość Konfederacji Lewiatan budzi krótki, 14-dniowy termin na przedstawienie opinii oraz taki sam termin na ustosunkowanie się przez dany podmiot do decyzji o cofnięciu mu certyfikacji. Proponujemy zmianę tego terminu na minimum 30 dni.

3. Konieczność doprecyzowania zakresu egzekwowania obowiązków DSA – Rozdział 4e ustawy o zmianie uśude

Z uwagi na różnice zdań jakie wśród członków Konfederacji Lewiatan wzbudzają przepisy dotyczące odpowiedzialności dostawców usług pośrednich, poniżej przedstawiamy stanowisko wyłącznie firm reprezentujących bardzo duże platformy cyfrowe.

Zgodnie z rozdziałem 4e Projektu, który reguluje odpowiedzialność dostawców usług pośrednich, Prezes UKE będzie inicjował postępowania w sprawie naruszenia obowiązków wynikających z DSA z urzędu. Wszczęcie postępowania nie będzie wymagało uprzedniego przeprowadzenia kontroli.

W tym zakresie na szczególną uwagę zasługuje użycie przez ustawodawcę w art. 22zc Projektu nieostrego zwrotu "naruszenia obowiązków wynikających z rozporządzenia 2022/2065", który może mieć kluczowe znaczenie dla interpretowania tych przepisów, w związku z czym wymaga doprecyzowania. Uważamy, że przesłankami odpowiedzialności związanej z DSA nie powinny być pojedyncze kwestie merytoryczne, czyli np. decyzje podejmowane przez platformy w stosunku do użytkowników w ramach realizacji nadzoru nad treściami, lecz wyłącznie uchybienia we wdrażaniu rozwiązań systemowych wynikających z obowiązków nakładanych przez DSA.

Celem DSA jest właśnie stworzenie szczelnego i wydajnego systemu, który zapobiegnie tym indywidualnym naruszeniom zasad i pozwoli uniknąć długotrwałej i wymagającej znacznych nakładów ścieżki sądowej, w której to platforma, ze względu na swoją wielkość, jest na uprzywilejowanej pozycji. Dlatego też DSA przewiduje narzędzia, które pozwalają na rozwiązywanie kwestii indywidualnych bez konieczności ingerencji sądu, czyli wewnętrzne mechanizmy skargowe oraz alternatywne metody rozwiązywania sporów.

Świadczy o tym uregulowanie specjalnych ścieżek postępowania w przypadku naruszeń indywidualnych - tj. w art. 20 DSA obowiązek dostawców do tworzenia tzw. wewnętrznego systemu rozpatrywania skarg, czy wprowadzenie w art. 21 mechanizmu pozasądowego rozstrzygnięcia sporów. Odpowiedzialność sądowa zarezerwowana z kolei ma być na

ewentualne zaniechania w dostosowaniu się dostawców usług do tworzenia tych rozwiązań i zapewnianiu zgodnej z DSA infrastruktury swoich usług.

Toteż możliwość arbitralnego podejmowania decyzji przez Prezesa UKE w przedmiocie wszczęcia postępowania, ogranicza swobodę decydowania i wyboru konsumentów, gdyż w przypadku kwestii indywidualnych to oni powinni być władni do podjęcia decyzji co do instrumentu, który będzie najodpowiedniejszy i najmniej dolegliwy. Ponadto, pozostaje to nie bez znaczenia dla sytuacji finansowej podmiotów, korzystanie z wewnętrznych systemów przygotowanych przez platformy jest bezkosztowe. Tym samym, w interesie konsumentów jest, aby ustawowy mechanizm egzekwowania odpowiedzialności w związku z naruszeniem obowiązków DSA powinny być ograniczone.

4. Przyznawanie i cofanie statusu zaufanego podmiotu sygnalizującego - „trusted flagger”

a) Wniosek o przyznanie statusu zaufanego podmiotu sygnalizującego - art. 22o ust. 2 ustawy o zmianie uśude

Art. 22o ust. 2 projektodawca zakłada, że we wniosku o przyznanie statusu zaufanego podmiotu sygnalizującego należy podać „nazwę podmiotu ubiegającego się o przyznanie statusu zaufanego podmiotu sygnalizującego albo jego imię i nazwisko;”. Tymczasem zgodnie z motywem 61 AUC: „Status zaufanego podmiotu sygnalizującego należy przyznawać wyłącznie podmiotom [ang.: entities – przyp. aut.], a nie osobom [ang. individuals – przyp. aut.], które to podmioty wykazały między innymi, że posiadają szczególną wiedzę ekspercką i kompetencje w zakresie zwalczania nielegalnych treści oraz że działają w sposób dokładny, obiektywny i z zachowaniem należytej staranności.” Wynika stąd, że statusu zaufanych podmiotów sygnalizujących nie należy przyznawać osobom fizycznym a jedynie jednostkom organizacyjnym, co projekt ustawy powinien także uwzględnić.

b) Konieczność przypisania podmiotów do określonych obszarów nielegalnych treści – art. 22o ust 3 ustawy o zmianie uśude

W art. 22o ust. 3 projektodawca wskazuje, że do wniosku o przyznanie statusu podmiotu sygnalizującego dołącza się dokumenty potwierdzające spełnianie warunków, o których mowa w art. 22 ust. 2 rozporządzenia 2022/2065. Wśród warunków określonych w tym przepisie AUC jest m.in. konieczność wykazania, że podmiot dysponuje szczególną wiedzą ekspercką i kompetencjami do celów wykrywania, identyfikowania i zgłaszania nielegalnych treści.

W uwagach do założeń projektu wskazywaliśmy na potrzebę przypisania poszczególnych podmiotów sygnalizujących do określonych obszarów nielegalnych treści. Uważamy, że przyczyniłoby się to do sprawniejszego procedowania zgłoszeń, ograniczenia zgłoszeń dokonywanych przez podmioty nie posiadające wiedzy i kompetencji w danym obszarze naruszeń i generalnie do lepszej jakości tych zgłoszeń. Warto tu przywołać praktykę przyjętą przez irlandzkiego regulatora Commission for Communications Regulation, który wydał wytyczne dla podmiotów sygnalizujących:

https://www.cnam.ie/wp-content/uploads/2024/02/20240209_Article22_GuidanceForm_vF.pdf

wśród których jest wymóg, aby podmiot składający wniosek określił, dla których obszarów ze wskazanej przez regulatora listy ubiega się o status zaufanego podmiotu sygnalizującego. Lista oparta jest o obszary wskazane w projekcie wzoru sprawozdania z art. 15 AUC konsultowanego przez KE: <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14027-Akt-o-us%C5%82ugach-cyfrowych-sprawozdania-w-zakresie-przejrzystosci-szczego%C5%82owe-przepisy-oraz-wzory-pl>

Z punktu widzenia egzekwowania przepisów AUC, zapewnienia większej transparentności dot. działań zobowiązanych dostawców, optymalizacji raportowania oraz efektywności regulatorów, warto pokusić się o spójność pomiędzy obszarami nielegalnych treści do których przypisane będą konkretne podmioty sygnalizujące, a obszarami nielegalnych treści podlegających obowiązkowi sprawozdawczemu w ramach raportów transparentności dot. informacji o zgłoszeniach treści nielegalnych otrzymywanych przez dostawców, w tym od zaufanych podmiotów sygnalizujących. Ponadto, z uwagi na fakt, że także na zaufanych podmiotach sygnalizujących ciąży obowiązek publikowania sprawozdań dot. m.in. liczby zgłoszeń pogrupowanych według rodzaju potencjalnie nielegalnych treści będących przedmiotem zgłoszenia (art. 22 AUC), jednolite podejście w zakresie identyfikacji obszarów nielegalnych treści byłoby tym bardziej cenne.

Z tego względu proponujemy uwzględnienie w projekcie przepisów wydania przez Prezesa UKE wytycznych dla zaufanych podmiotów sygnalizujących, które zawierać będą listę rodzajów nielegalnych treści z której podmiot musiałby wybrać określone rodzaje takich treści wnioskując o przyznanie statusu sygnalisty.

c) Termin na wydanie opinii przez organ - art. 22o ust. 5 ustawy o zmianie uśude

Zgodnie z proponowanym przepisem: „*Organ, o którym mowa w ust. 4, przedstawia opinię, w terminie 14 dni od dnia doręczenia mu wniosku o jej wydanie*”. W naszej ocenie tak krótki termin może powodować domyślne zatwierdzenie i w efekcie nie gwarantować sprawdzania jakości podmiotów flagujących. **Proponujemy zmianę tego terminu na minimum 30 dni.**

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

d) Dokument potwierdzający przyznanie statusu zaufanego podmiotu – art. 22o ust. 10 ustawy o zmianie uśude

Zgodnie z proponowanym przepisem: „*Dokumentem potwierdzającym przyznanie statusu zaufanego podmiotu sygnalizującego jest zaświadczenie wydawane przez Prezesa UKE*”. Zwracamy uwagę, że rozwiązanie polegające na wydaniu zaświadczenia jest akceptowalne wyłącznie w przypadku, gdy, lista podmiotów sygnalizujących będzie na bieżąco aktualizowana i do której będzie można każdorazowo spojrzeć. To pozwoli zintegrować ją z wewnętrznymi systemami platformy, co ułatwi i usprawni proces zapytania o status TF.

5. Możliwość uwzględnienia innych organów w ramach procedury nadawania statusu zaufanego podmiotu sygnalizującego – Rozdział 4c ustawy o zmianie uśude

Aktualne procedura przyznawania statusu zaufanego podmiotu sygnalizującego przedstawiona w rozdziale 4c Projektu daje Prezesowi UKE możliwość zasięgnięcia opinii Prezesa UODO lub innych, właściwych ze względu na przedmiot działalności podmiotu ubiegającego się o przyznanie statusu organów administracji publicznej.

Oznacza to, że Prezes UKE będzie mógł podejmować decyzje o przyznaniu statusu niemal arbitralnie, bez dodatkowej kontroli. Zgodnie z DSA podmioty sygnalizujące nie powinny budzić wątpliwości co do ich bezstronności i ekspertyzy, jednakże Projekt nie gwarantuje tego na początkowym etapie, tj. w trakcie przyznawania statusu. Zwiększa to ryzyko ewentualnych naruszeń, w tym wpływania na treści publikowane za pośrednictwem platform, co może doprowadzić do zwiększenia dezinformacji, prób ograniczania wolności wypowiedzi i szerzenia propagandy. Rozumiemy przewidziany mechanizm następczej kontroli i możliwość cofnięcia statusu, jednakże wydają się one niewspółmierne do ewentualnych negatywnych skutków, które mogą powstać przez przyznanie statusu jednostce niepożądaney. Mechanizmy te mogą okazać się nieefektywne, gdyż wymagają dodatkowego zaangażowania ze strony Prezesa UKE, który musi weryfikować czy podmiot sygnalizujący nadal spełnia warunki przewidziane w DSA. Dlatego, aby ograniczyć nadmierne obciążenie organu obowiązkami oraz zagwarantować odpowiedni poziom bezpieczeństwa użytkowników i publikowanych przez nich treści, należy wprowadzić rozwiązania w przedmiocie bardziej rygorystycznego uregulowania samego przyznawania statusu.

Postulujemy, aby Prezes UKE w przypadku nieposiadania odpowiednich informacji z urzędu, w ramach postępowania o przyznanie statusu zaufanego podmiotu sygnalizującego miał możliwość zasięgnięcia opinii odpowiednich organów administracji publicznej, a nawet służb specjalnych. Pozwoliłoby to na zwiększenie bezpieczeństwa i ewentualne wykluczenie podmiotów, wobec których organy prowadzą niejawnie postępowania. Zwracamy uwagę, że

w tym zakresie nie powinno być ograniczeń co do podmiotów krajowych - za właściwe uważamy umożliwienie Prezesowi UKE przeprowadzania konsultacji ze swoimi odpowiednikami w innych państwach Unii Europejskiej, a nawet dopuszczenie wymiany informacji z takimi organami, jak Europejskie Obserwatorium Mediów Cyfrowych (EDMO). Takie rozwiązanie pomogłoby uniknąć sytuacji, w której podmiot, któremu w jednym z państw członkowskich odmówiono udzielenia statusu, uzyskałby go w innym.

6. Status zweryfikowanego badacza - Rozdział 4d ustawy o zmianie uśude

a) Konieczność zapewnienia odpowiedniego poziomu ochrony danych przekazywanych zweryfikowanym badaczom – art. 22u ust. 4 ustawy o zmianie uśude

Zgodnie z art. 22u ust. 4 Projektu, Prezes UKE przed przyznaniem statusu zweryfikowanego badacza będzie zasięgał opinii Prezesa UODO lub może zasięgnąć opinii innych organów administracji publicznej właściwych w sprawach zbieżnych z przedmiotem działalności podmiotu ubiegającego się o status. W uzasadnieniu wskazano, że konieczność zasięgnięcia opinii Prezesa UODO wynika z ryzyka naruszenia danych osobowych w przypadku udzielenia dostępu badaczowi do danych dostawcy, co wymaga należytej oceny każdego takiego wniosku. Niemniej, brak przedstawienia opinii przez Prezesa UODO w ciągu 14 dni ma nie wstrzymywać postępowania w sprawie nadania statusu. Tym samym należy spodziewać się, że w części przypadków, w których Prezes UODO nie zdąży odpowiedzieć na wezwanie Prezesa UKE, podmioty uzyskają status.

Zwracamy uwagę, że takie uregulowanie nie wpływa realnie na zwiększenie bezpieczeństwa przekazywanych danych. Zgodnie z art. 40 ust. 8 pkt d DSA, badacze powinni być w stanie spełnić konkretne wymogi dotyczące bezpieczeństwa i poufności danych w odniesieniu do każdego wniosku oraz chronić dane osobowe. Uważamy, że Projekt powinien wprost wprowadzać gwarancję dla dostawców usług pośrednich, że te dane będą objęte odpowiednią ochroną, a podmioty ubiegające się o status zweryfikowanego badacza uprzednio wykażą, że mają właściwe środki organizacyjno-techniczne, które pozwalają na ich odpowiednie zabezpieczenie. Aktualne uregulowanie może prowadzić do nadużyć oraz zwiększa prawdopodobieństwo występowania incydentów w zakresie przetwarzania danych.

Także sam proces składania wniosków o dostęp do danych powinien wymagać przeprowadzenia testu proporcjonalności, czyli uzasadnienia, że wskazane dane są konieczne i proporcjonalne do osiągnięcia celów badawczych, zwłaszcza w odniesieniu do danych wrażliwych. Badacze muszą zobowiązać się do przestrzegania zobowiązań zawartych we wnioskach i zapewnienia środków ochrony danych. Działania szkodliwe dla użytkowników lub dostawców powinny być sankcjonowane.

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

Również w zakresie bezpieczeństwa danych, zwracamy uwagę na argumenty przytoczone w punkcie dotyczącym zaufanych podmiotów sygnalizujących.

b) art. 22v ust. 5 ustawy o zmianie uśude

Zgodnie z proponowanym przepisem: „Organ, o którym mowa w ust. 4, przedstawia opinię w terminie 14 dni od dnia doręczenia wniosku o jej wydanie”. W naszej ocenie zaproponowany termin jest zbyt krótki. Proponujemy jego zmianę na minimum 30 dni.

7. Odpowiedzialność dostawców usług pośrednich – Rozdział 4e ustawy o zmianie uśude

a) art. 22za ustawy o zmianie uśude

Komentowany przepis (podobnie jak art. 9 i 10 DSA) nie stanowi samodzielnej podstawy nakazu. Tej trzeba szukać w innych aktach regulujących działanie organów np. ustawie o policji itd. Oznacza to, że jeśli w ustawach szczególnych, np. ustawie o policji nie będzie podstawy do odstąpienia lub odroczenia obowiązku poinformowania odbiorcy usługi o realizacji nakazu, to dostawca usług taką informację będzie zobowiązany przekazać zgodnie z art 9 ust 5 DSA. W niektórych przypadkach przekazanie odbiorcy usługi informacji o usunięciu treści lub przekazaniu informacji może działać na szkodę prowadzonego postępowania.

Zwracamy uwagę na konieczność przeglądu ustaw regulujących działanie innych organów by - w uzasadnionych przypadkach - taką możliwość przewidzieć.

W kontekście nakazów, o których mowa w art. 9 i 10 AUC, ze względu na ich potencjalny transgraniczny charakter, chcielibyśmy ponownie zwrócić uwagę na trudności ze strony dostawców usług pośrednich w prawidłowej weryfikacji, czy pochodzą one od organu uprawnionego z innego Państwa Członkowskiego. Uważamy, iż w ustawie powinna zostać wprowadzona procedura pozwalająca dostawcy usług pośrednich na zwrócenie się do organu krajowego z prośbą o pomoc w takiej weryfikacji. Istnieje bowiem potencjalne ryzyko wykorzystywania tego mechanizmu do celów ataków phishingowych, w których nadawca podszywa się pod instytucje zagraniczne, a dostawca usług pośrednich nie ma narzędzi do jednoznacznej weryfikacji źródła pochodzenia nakazu.

b) art. 22za ust. 1 oraz art. 22zb ust. 1 ustawy o zmianie uśude

Art. 22za ust. 1 oraz art. 22zb ust. 1 zostały sformułowane w sposób sugerujący, że nakazy wydane przez organy administracji publicznej albo sądy z założenia w każdym przypadku

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

spełniają wymagania określone odpowiednio w art. 9 ust. 2 i art. 10 ust. 2 AUC. Zakładając, że celem projektodawcy nie było kontryfakcyjne uznanie zgodności z przepisami nakazów, które nie spełniają wymogów określonych w AUC, postulujemy przeformułowanie tych przepisów na przykład w następujący sposób:

Art. 22za ust. 1

„1. Aby wydany przez organ administracji publicznej albo sąd nakaz podjęcia działań przeciwko nielegalnym treściom stał się dla dostawcy usług pośrednich źródłem obowiązku, o którym mowa w art. 9 ust. 1 rozporządzenia 2022/2065, musi spełniać warunki, o których mowa w art. 9 ust. 2 rozporządzenia 2022/2065.”

art. 22zb ust. 1

„1. Aby wydany przez organ administracji publicznej albo sąd nakaz udzielenia informacji stał się dla dostawcy usług pośrednich źródłem obowiązku, o którym mowa w art. 10 ust. 1 rozporządzenia 2022/2065, musi spełniać warunki, o których mowa w art. 10 ust. 2 rozporządzenia 2022/2065.”

Na marginesie należy jednak zaznaczyć, że skoro wymogi nakazów są już określone w art. 9 ust. 2 i 10 ust. 2 AUC, to oba przepisy spełniać będą wyłącznie funkcję informacyjną.

c) art. 22za ust. 10 ustawy o zmianie uśude

Art. 22za. 10. stwarza podstawę do wejścia osoby z zewnątrz na teren przedsiębiorstwa i uzyskania dostępu do dokumentów kontrolowanej spółki. Dodatkowo ryzyko zwiększa fakt, że projektowane przepisy praktycznie nie zawierają żadnych zasad dotyczących tego, w jaki sposób taka osoba ma zostać wyłoniona, jakie warunki (poza „wiedzą specjalistyczną”) należy spełnić.

Przepisy dotyczące tajemnicy nie są wystarczająco szczegółowe i można je dalej rozwijać, zwłaszcza że w kontrolach mają brać udział osoby niebędące pracownikami organu.

d) art. 22za ust. 1 oraz art. 22zb ust. 1 ustawy o zmianie uśude

Art. 22za ust. 2 - termin 7 dni dla organu wydającego nakaz do przekazania Prezesowi UKE określonych informacji pośrednio oznacza dla dostawców usług pośrednich bardzo krótki termin na reakcję na nakaz – skoro organ wydający nakaz ma w ciągu 7 dni dysponować informacjami otrzymanymi od dostawcy usług pośrednich, jest to termin nieproporcjonalny względem obowiązków nałożonych na dostawców usług pośrednich, również w kontekście zwrotu "bez zbędnej zwłoki" o jakim mowa w Rozporządzeniu; W związku z powyższym

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

proponujemy usunięcie przedmiotowych przepisów, względnie o zmianę polegającą na tym, iż 7-dniowy termin liczony jest od daty otrzymania od dostawcy usług pośrednich informacji o działaniach podjętych w odpowiedzi na nakaz.

Analogiczna uwaga dotyczy art. 22zb ust. 2.

e) art. 22za ust. 18 ustawy o zmianie uśude

Przepis ten nie jest wystarczająco szczegółowy i daje podstawy do rozszerzonej interpretacji, zwłaszcza że w kontrolach mają brać udział osoby niebędące pracownikami organu.

f) art. 22 zd ust. 6 ustawy o zmianie uśude

Zgodnie z tym przepisem o planowanej kontroli zawiadamia się kierownika podmiotu kontrolowanego, podając przewidywany czas trwania kontroli. Nie został jednak wskazany żaden termin na przekazanie takiego zawiadomienia. W związku z powyższym wnosimy o uzupełnienie przepisu o wskazanie, z jakim wyprzedzeniem organ kontrolujący powinien dokonać takiego zawiadomienia.

g) art. 22 zd ust. 7 ustawy o zmianie uśude

Przepis ten przyznaje organowi dużą dowolność oraz uprawnienie do ciągłego przedłużania kontroli. Powinien zostać wprowadzony maksymalny czas trwania kontroli.

h) art. zd ust. 17 ustawy o zmianie uśude

Przepis stanowi, iż „protokół podpisują kontrolujący oraz kierownik kontrolowanej jednostki lub osoba przez niego upoważniona, a w przypadku kontrolowania osoby fizycznej – kontrolowana osoba fizyczna.” Niestety w żadnym innym przepisie nie ma informacji, iż z przeprowadzonej kontroli sporządza się protokół, a także na temat jego zawartości. Prosimy o wyjaśnienie i doprecyzowanie, o jaki protokół chodzi. Jedynym dokumentem, o którym jest mowa jest projekt wystąpienia pokontrolnego.

8. Przepisy o karach pieniężnych – Rozdział 4h

a) art. 22zs i 22zy ustawy o zmianie uśude (przepis wyłączający zastosowanie art. 189d-189f Kodeksu postępowania administracyjnego)

Zapisy te wydają się wiązać ze znacznym ryzykiem: projekt ustawy wprowadza szczegółowe zasady łagodzenia kar, których zakres jest znacznie węższy niż ogólne zasady postępowania administracyjnego. Nakazuje organowi uwzględnienie mniejszej liczby okoliczności niż

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

w Kodeksie postępowania administracyjnego, a jednocześnie wyłącza zastosowanie siły wyższej. Stoimy na stanowisku, że wyłączenie zwłaszcza dwóch ostatnich przepisów wydaje się być nadużyciem, a nawet może być niezgodne z konstytucją.

b) art. 22zv ust. 2 ustawy o zmianie uśude

Zgodnie z art. 22zv ust. 2 „2. Administracyjną karę pieniężną uiszcza się w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja, o której mowa w art. 22zr ust. 1-3, stała się ostateczna.”

W naszej ocenie takie rozwiązanie stanowi bardzo niekorzystny precedens, gdyż zakłada domyślną wykonalność nieprawomocnych decyzji o nałożeniu kary pieniężnej. Zarówno w przypadku dotychczas przewidzianych prawem kar nakładanych przez Prezesa UKE, jak i przez Prezesa UOKiK termin ich uiszczenia liczony jest od dnia uprawomocnienia decyzji, nie od dnia, w którym kara ta stała się ostateczna. Nie dostrzegamy żadnych powodów, dla których w przypadku naruszenia obowiązków wynikających z AUC miałyby obowiązywać zasada odmienna. Zaproponowane rozwiązanie jest wyjątkowo niekorzystne zarówno dla przedsiębiorców, którzy musieliby zabezpieczyć środki na kary, od których będą się odwoływać do SOKiK, jak i dla Skarbu Państwa, który po uwzględnieniu odwołania byłby zobligowany do zwrotu pobranej kary – w całości bądź w części (po jej obniżeniu na etapie sądowym). Do tego w każdym przypadku będzie trzeba doliczyć odsetki ustawowe, które, biorąc pod uwagę długość postępowań sądowych, na pewno nie będą bagatelne.

Ponadto przyjęty 14-dniowy termin jest bardzo krótki w kontekście potencjalnie grożącej kary. Postulujemy jego wydłużenie do 30 dni.

W związku z tym postulujemy przyjęcie bardziej racjonalnego rozwiązania i nadanie art. 22zv ust. 2 brzmienia: „2. Administracyjną karę pieniężną uiszcza się w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja, o której mowa w art. 22zr ust. 1-3, stała się prawomocna.”

KL/205/53/ET/2024

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy